

คำซ้อนเพื่อเสียง

คำซ้อนเพื่อเสียง หมายถึง การนำคำที่มีเสียงใกล้เคียงกันหรือคล้องจองกันมาซ้อนกัน เพื่อสะดวกในการพูดจา หรือ เพื่อความไพเราะ หรือเพื่อให้เสียงของคำชัดเจนขึ้น ฟังง่ายและจำง่าย เช่น ชิงชัง เงอะงะ ฝุ่นี้ โด่งดัง กะโตกกะตาก ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงว่าคำที่นำมาซ้อนนั้นจะมีความหมายหรือไม่ก็ตาม จัดแบ่งประเภททางลักษณะได้ดังนี้

1. คำที่นำมาซ้อนกันเป็นคำที่มีสระเดียว
2. คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีสระต่างกัน

จากการศึกษาคำซ้อนเพื่อเสียงจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พบคำซ้อนที่เกิดจาก คำที่นำมาซ้อนกันเป็นคำที่มีสระเดียว และคำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีสระต่างกัน ดังนี้

1. คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีสระเดียวกัน

คำซ้อนเพื่อเสียงที่มีสระเดียวกันจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 แบ่งออกได้ดังนี้

- 1.1 คำที่นำมาซ้อนกัน เป็นคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน ได้แก่

คำ	ความหมาย
กร้อกร้อย	ไม่ชุ่มชื้น, ไม่สมบูรณ์
กรองกรอย	ไม่ชุ่มชื้น, ไม่สมบูรณ์

คำ	ความหมาย
กริงกริว	เล็ก
กรั้งกริ้ว	เล็ก, ผอม
กองกอย	ผีป่าพวกหนึ่งร้องกองกอย ชอบสูบเลือดที่เท้าคนกิน บางที่เรียก ผีดิบ รูปร่าง อย่างไรไม่ปรากฏแต่ว่า เป็นพวกผีโป่งดำ
เคลิบเคลิ้ม	ลืมหืมตาไปชั่วขณะหนึ่งเผลอ สติไปชั่วขณะหนึ่ง
แค้นแคะ	ค้นหาความชั่วขึ้นมา กล่าว
จวบจวน	จนถึง, ถึงที่

คำ	ความหมาย
เจียมเจียม	วางใจไม่สนิทมือการ เก้อเขิน
แจตแจ้	มีกิริยาจู้จี้จ้านเกินพอดี
แจ็ดแจ้	มีกิริยาจู้จี้จ้านเกินพอดี
ฉลาดจ้าน	อาการที่พูดท้าวทวนและ ชัดเจนถ้อยชัดคำ
ไซกไซน	ลักษณะที่ได้ผ่านการต่อสู้ มาอย่างไซกไซน
ชอกชอน	ดัน, ดันไป, ชอนไปให้ เช่น พนอนชอกชอนไป
ซาบซ่าน	เล่นไปทั่วร่างกาย เช่น ปิติซาบซ่าน
ต็อกตอก	หอมช่อ

คำ	ความหมาย
ตองตอย	ขอมชื่อ, ไม่สมประกอบ
ตุ๊กตุ่น	ของเล่นสำหรับเด็ก ทำเป็นรูปสัตว์หรือสัตว์ประหลาด ต่าง ๆ ขนาดเล็กกว่าตัวจริง, มักจะเข้าคู่ติด ตุ๊กตา
ตุ๊กตุ่ย	ไม่สำคัญอะไร
ตุ่ยตุ่ย	เชื่อว่าชนิดหนึ่ง คล้ายว่าวจุฬา แต่หัวไม่ยาว มีไม้ยื่นออกไปสำหรับผูกคันธนูที่ทำด้วยใบลาน จะพลิกหมุนกลับไปมาทำให้เกิดเสียงคล้ายเสียงเพลง นิยมเอาราวขึ้นในเวลาเย็นแล้วเอาเชือกผูกไว้ตามต้นไม้ เป็นต้น เพื่อฟังเสียงในเวลากลางคืน

คำ	ความหมาย
เตริดเตร	เยงไม่อยู่เป็นที่ เช่น ที่โหมนางพญา เตริดเตร ตระเวนเวหา
เดินเตอ	เส้นหรือสูงเกินควร เช่น นุ่งผ้าสั้นเดินเตอ
แต่ดแต่	มีลักษณะแบบราบเพราะ ถูกกดหรือถูกเหยียบ เนตัน ในคำว่า แบน แต่ดแต่
ทาบตาม	หยั่งใจเขาดู, ลองหยั่ง เสี่ยงดู
ทินทิก	จนแก่, เรียกมะพร้าว ที่จวนแก่ว่ามะพร้าวทินทิก เรียกสาวใหญ่ที่ยังไม่ได้ แต่งงานว่าสาวทินทิก

คำ	ความหมาย
เนิบเนิบ	มีจังหวะยืดขาด, ค่อนข้างช้า
แน่นแน่ว	อาการที่ใจมุ่งมั่นอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นตั้งใจแน่วแน
ปีกปิ่น	ทรหดอดทน, ไม่ท้อถอย
บุกบุญ	มีชนหรืออายุสูงรัง
ขอกย้อน	กลับไปกลับมา, ไม่ตรงตรงเวลา, ซ้ำซ้อน, ยุ่งยาก พูดย้อนอย่างทิ่มตำ
เข็นเขื้อ	ยืดขาด, ไม่กะทัดรัด
แยกแยะ	กระจายออกให้ทันชัดเจน

คำ	ความหมาย
โยกเย่	ไม่ตรงไปตรงมาทำให้ ขัดข้อง, ไม่อยู่กับที่หรือ ร้องรอย
โยงโย	ยงโย
รุกรุย	รุงรัง, กระจายกระจาย, ไม่นาดู, ต่ำช้า เช่น คนรุกรุย
เลินเล่อ	ขาดความระวังหรือ ไม่รอบคอบในสิ่งที่ควร กระทำ
หย็อกหย่อย	ไม่งาม, หรือมั่วหมึ่ม, (ใช้แก้ผมหรือต้นไม้เป็น ต้น)
กระเจอ กระเจิง	แตกหมู่ फैนฟานไป, เติลิด ไป

คำ	ความหมาย
กระเจ็ด กระเจิง	แตกหมู่เฟ้นผ่านไป, เติลิดไป
กระเซอะ กระเซอ	เซ้อเซอะ เช่น ชังน้ำ หนักหน้าเคอะ
กระเซอะ กระเซิง	อาการที่ขัดเซไปโดยไม่ มีที่มุ่งหมาย
กระแดะ กระแด่	ดัดจริตดีดัดขึ้น, แดะแด่กว่า
กระแหนะ กระแหน	พูดกระทบหรือพูดเป็นเชิงเสียดสี
ขยุกขยิก	ยุ่งเหยิงไม่เป็นระเบียบ

1.2 คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีพยัญชนะสะกดเหมือนกัน ได้แก่

คำ	ความหมาย
เจียมเจียม	วางหน้าไม่สนิทมีอาการ เก้อเขิน
ตุ้ยตุ้ย	ชื่อว่าวชิตหนึ่ง คล้าย ว่าวจุฬา แต่หัวไม่ยาว มีไม้ยื่นออกไปสำหรับผูก คันธนูที่ท้าวด้วยใบลาน จะพลิกหมุนกลับไปมาทำ ให้เกิดเสียงคล้ายเสียง เพลง นิยมเอาวัวขึ้นใน เวลาเย็นแล้วเอาเชือก ผูกไว้ตามต้นไม้ เป็นต้น เพื่อฟังเสียงในเวลา กลางคืน
เนิบเนิบ	มีจังหวะยืดอาด, ค่อน ช้าช้า

1.3 คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีพยัญชนะต้นต่างกัน ได้แก่

คำ	ความหมาย
แร้นแค้น	ผิดเคือง, ขัดสน,
เลอะเทอะ	ขาดแคลน
	เปอะเปื้อน, เละเทะ,
	เลพลาดพาด โบราณ
	ใช้ว่าเลอะเพอะก็มี
เลอะเทะ	เลอะเทอะ, เป็นที่น่ารัง
	เกียจ

1.4 คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีพยัญชนะสะกดต่างกัน ได้แก่

คำ	ความหมาย
กริ่งกริว	เล็ก
กริ้งกริ้ว	เล็ก, ผอม

คำ	ความหมาย
กองกอย	ผีป่าพวกหนึ่งร้องกองกอย ชอบสูบเลือดที่เท้าคนกิน บางที่เรียก ผีดิบ รูปร่าง อย่างไรไม่ปรากฏแต่ว่า เป็นพวกผีโป่งค่าง
เคลิบเคลิ้ม	ลึ้มตัวไปชั่วขณะหนึ่งเผลอ ตัวไปชั่วขณะหนึ่ง
จวบจน	จนถึง, ถึงที่
ฉาดฉาน	อาการที่พูดหัวหาญ และขัดถ้อยขัดคำ
ไซกไซน	ลักษณะที่ได้ผ่านการต่อสู้ หรือมีประสบการณ์อย่าง มากมาย เช่น ต่อสู้มา อย่างไซกไซน
ชอกซอน	ดัน, ดันไป, ซอนไซไป เช่น หนอนชอกซอนไป

คำ	ความหมาย
ชาบชาน	แสนไปทั่วร่างกาย เช่น ปีติชาบชาน
ต็อกตอย	หอมช่อ
ตองตอย ตุ๊กตุน	หอมช่อ, ไม่สมประกอบ ของเล่นสำหรับเด็ก ทำ เป็นรูปสัตว์หรือสัตว์ ประหลาด ต่าง ๆ ขนาด เล็กกว่าตัวจริง, มักใช้ เข้าคู่กับ ตุ๊กตา
ตุ๊กตุน	ไม่มีสัญลักษณ์อะไร
เตริดเตร	เที่ยวไปไม่อยู่กับเนื้อกับที่ เช่น นางพญาเตริดเตรน ตระเวนเวหา
เดินเตอ	เล่นหรือสูงเกินควร เช่น นุ่งผ้าสั้นเดินเตอ

คำ	ความหมาย
ทาบทาม	หยั่งใจเขาดู, ลองหยั่ง เสี่ยงดู
ทินทิก	จนแก่, เรียกมะพร้าว ที่จวนแก่ว่ามะพร้าวทินทิก เรียกสาวใหญ่ที่ยังไม่ได้ แต่งงานว่าสาวทินทิก
ปิกปิ่น	ทรหดอดทน, ไม่ท้อถอย
บุกบุย	มีชนหรืออายุสูงรัง
ยอกย้อน	กลับไบกลับมา, ไม่ตรง ตรงเวลา, ซ้ำซ้อน, ยุ่งยาก พุดย้อนอย่าง ทิ่มตา
เย็นเยื่อ	ยึดยาด, ไม่กะทัดรัด
รุกรุย	รุงรัง, กระจายกระจาย, ไม่แนดู, ฝ่าซ้ำ เช่น คนรุกรุย

คำ	ความหมาย
เลินเล่อ	ขาดความระวังหรือ ไม่รอบคอบในสิ่งที่ควร กระทำ
หยอกหยื่อย	ไม่งาม, หรือมเหรีม, (ใช้แก่ผมหรือต้นไม้เป็น ต้น)
ขยุกขยิก	ยุ่งเหยิงไม่เป็นระเบียบ

1.5 คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกันได้แก่

คำ	ความหมาย
กรือกกร่อย	ไม่ชุ่มชื้น, ไม่สมบูรณ์
เคลิบเคลิ้ม	ลืมตัวไปชั่วขณะหนึ่งเผลอ สติไปชั่วขณะหนึ่ง
แค้นแคะ	ค้นหาความชั่วขึ้นมา กล่าว

คำ	ความหมาย
จวบจน	จนถึง, ถึงที่
เจียมเจียม	วางหน้าไม่สนิทมีอาการ เกือเขิน
แจดแจ้	มีกิริยาวาจาจู้จี้จ้านเกิน พอดี
แจ้ดแจ้	มีกิริยาวาจาจู้จี้จ้านเกิน พอดี
จาดจาด	อาการที่พูดห้าวหามและ ชัดเจนด้อยชัดคำ
ไซกไซน	ลักษณะที่ได้ผ่านการต่อสู้ มาอย่างไซกไซน
ชอกชอน	ตื่น, ตื่นไป, ชอนไปใช้ เช่น หนอนชอกชอนไป

คำ	ความหมาย
ซาบซ่าน	สั่นไปทั่วทั้งร่างกาย เช่น ปิติซาบซ่าน
ตื้อกตื้อย	ขมขื่น
ตุ๊กตุ่น	ของเล่นสำหรับเด็ก ทำ เป็นรูปสัตว์หรือสัตว์ ประหลาด ต่าง ๆ ขนาด เล็กกว่าตัวจริง, มักใช้ เข้าคู่กับ ตุ๊กตา
ตุ๊กตุ่น	ไม่มีสัลลสำคัญอะไร

คำ	ความหมาย
ต๋อยต๋อย เตรีดเตรี เต็นเตอ แต่ดแต่	ชื่อว่าวชนิดหนึ่ง คล้าย ว่าวจุฬา แต่หัวไม่ยาว มีไม้ยื่นออกไปสำหรับผูก คันธนูที่ทำด้วยใบลาน จะพลิกหมุนกลับไปมาทำ ให้เกิดเสียงคล้ายเสียง เพลง นิยมเอาราวขึ้นใน เวลาเย็นแล้วเอาเชือก ผูกไว้ตามต้นไม้ เป็นต้น เพื่อฟังเสียงในเวลา กลางคืน เที่ยวไปไม่อยู่กับเนื้อกับที่ เช่น นางพญาเตรีดเตรน ตระเวนเวหา เล่นหรือสูงเกินควร เช่น นุ่งผ้าสั้นเต็นเตอ มีลักษณะแบบราบเพราะ ถูกกดหรือถูกเหยียบ เนดัน หมายความว่า แบน แต่ดแต่

คำ	ความหมาย
ทาบทาม	หยั่งใจเขาดู, ลองหยั่ง
ตีนทีก	จนแก่, เรียกมะพร้าว ที่จนแก่ว่ามะพร้าวตีนทีก เรียกสาวใหญ่ที่ยังไม่ได้ แต่งงานว่าสาวตีนทีก
ปีกป็น	ทรทอดทน, ไม่ท้อถอย
บุกบุย	มีขนหรือใบพุงรัง
ยอกย้อน	กลับใบกลับมา, ไม่ตรง ตรงเวลา, ช้าช้อน, ยุ่งยาก พุดย้อนอย่าง ทึมตา
เอ็นเอ็น แยกแยะ	ยืดขาด, ไม่กะทัดรัด กระจายออกให้เห็นชัดเจน
โยกโย้	ไม่ตรงไปตรงมาทำให้ ขัดข้อง, ไม่อยู่กับที่หรือ รื่องรอย

คำ	ความหมาย
โยงใย	โยงใย
แยกแยะ	กระจายออกให้เห็นชัดเจน
โยกย้าย	ไม่ตรงไปตรงมาทำให้ ขัดข้อง, ไม่อยู่กับที่หรือ ร่อนรอย
โยงใย	โยงใย
รุกรุย	รุงรัง, กระจายกระจาย, ไม่นาดู, ด่าซ้ำ เช่น คนรุกรุย
เลินเล่อ	ขาดความระวังหรือ ไม่รอบคอบในสิ่งที่ควร กระทำ
หย็อกหย็อก	ไม่งาม, หรือมเหรีม, (ใช้แก่ผมหรือต้นไม้เป็น ต้น)

คำ	ความหมาย
กระเจอะ กระเจิง	แตกหมู่ फैนฟานไป, เตลิดไป
กระเจ็ด กระเจิง	แตกหมู่ फैนฟานไป, เตลิดไป
กระเซอะ กระเซอ	เซอเซอะ เช่น ช้างน้ำ หนักหน้าเคอะ กระเซอกระเซอ
กระเซอะ กระเซิง	อาการที่ซัดเซไปโดยไม่ มีที่มุ่งหมาย ว่าจะไปแห่งไร
กระแตะ กระแต่	ดัดจริตดีดัด, แตะแต่ กว่า
กระแทนะ กระแทน	พูดกระทบหรือพูดเป็นเชิง เสียดสี
ขมุขขมุข	ยุ่งเหยิงไม่เป็นระเบียบ

2. คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีสระต่างกัน คำซ้อนเพื่อเสียงที่มีสระต่างกันจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 แบ่งออกได้ดังนี้

2.1 คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีเสียงสระเกิดในระดับเดียวกัน และส่วนของลิ้นเหมือนกัน สระหน้า กับสระหน้า ได้แก่

คำ	ความหมาย
แจ๊ดแจ้	มีกิริยาวาจาจู้จี้จ้านเกินพอดี
แจ๊ตแจ้	มีกิริยาวาจาจู้จี้จ้านเกินพอดี
เตร็ดเตร่	เที่ยวไปไม่อยู่กับเนื้อกับที่ เช่น นางพญาเตร็ดเตรน ตระเวนเวหา
แต้ตแต่	มีลักษณะแบบราบเพราะ ถูกกดหรือถูกเหยียบ เนตัน ในคำว่า แบน แต้ตแต่
กระเดะ กระแต่	ดัดจริตดีดัดขึ้น, แตะแต่ กว่า

คำ	ความหมาย
กระแทะ กระแทน	พูดกระทบหรือพูดเป็นเชิงเสียดสี

สระกลาง กับสระกลาง ได้แก่

คำ	ความหมาย
กึกกือ	ใช้เข้าคู่กับคำ พิลึกว่า พิลึกกึกกือ
ครึกครื้น	สนุกสนาน, ร่าเริง, เช่น ใจครึกครื้น
ยึกยือ	กระชกกระชือ

สระหลัง กับสระหลัง ได้แก่

คำ	ความหมาย
กรือกกร่อย	ไม่ชุ่มชื้น, ไม่สมบูรณ์
จุนจู่	หุดตัวเข้าไปมาก, ลึนมาก
จุ่นจู้	ผู้อำนวยความสะดวก

2.2 คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีเสียงสระเกิดต่างระดับกัน และส่วนของลิ้นต่างกัน

2.2.1 คำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่ใช้ระดับลิ้นต่างกัน และส่วนของลิ้นต่างกัน

ระดับลิ้นสูง ลิ้นส่วนหน้า กับระดับลิ้นกลาง ลิ้นส่วนหลัง

คำ	ความหมาย
ลูกลีลูกลอน	แรงรีบอย่างไม่เป็นระเบียบ

ระดับสูง ล้นส่วนกลาง กับระดับล้นส่วนกลาง ล้นส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
ครั้นเครง	เสียงดังครึกครื้น, เครงครื้น ก็ว่า

ระดับสูง ล้นส่วนกลาง กับระดับล้นกลาง ล้นส่วนหลัง

คำ	ความหมาย
ครึกโครม	อึกทึก, อื้ออึง, ชวนให้ ตื่นเต้นเป็นที่เล่าลือกัน แพร่หลาย
มีดมน	มีดมัว, มีดมาก

คำ	ความหมาย
พะอืดพะอม	คลื่นเหียน, ก็นั่นก็ยาก คายก็ยาก, ทว่าให้ลำบาก ใจ

ระดับขั้นสูง ขั้นส่วนหลัง กับระดับขั้นกลาง ขั้นส่วนกลาง

คำ	ความหมาย
ถูกเงิน	ที่เป็นไปโดยปัจจุบัน ทันด่วนและจะต้องรีบแก้ ไข โดยฉับพลัน เช่น เหตุถูกเงิน

ระดับสูง ล้นส่วนหลัง กับระดับกลาง ล้นส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
พุ่มเท	ยอมเสียสละให้อย่างสิ้น เหลือ หรือ เต็มกำลัง ความสามารถ เช่น พุ่มเทเงินทอง

ระดับสูง ล้นส่วนหน้า กับระดับต่ำ ล้นส่วนกลาง

คำ	ความหมาย
กริ้วกราว	เสียงไห้, เสียงเอ็ดอึง พร้อมกันหลาย ๆ เสียง เช่น ป้างโบกธงชู พราญพราวโลดเต้น กริ้วกราว
กรีดกราย	เยื้องกราย, เดินทอด แขน

คำ	ความหมาย
กรีดกราด	เสียงร้องแหลมด้วยความ ใจ
คลี่คลาย	ขยายออกโดยลำดับ
จริงจัง	แน่นแท้
ชิงชัง	เกลียดชัง, เกลียดมาก
ซิบซิบ	พูดซุบซิบ, พูดกระซิบ
วืวัน	วัน
กระซิบกระซาบ	บอกความหรือคุยกันด้วย เสียงเบา ๆ เพื่อไม่ให้ ผู้อื่นได้ยิน
ตะป๊ะตะบัน	ซ่า ๆ ซาก ๆ ไม่รู้ จักจบสิ้น

คำ	ความหมาย
ประพิมพ์ประพาย	รูปพรรณสัณฐาน โดย เฉพาะหมายถึง ลักษณะ หรือส่วนที่คล้าย คลึงกัน
ประสีประสา	นิตย, เรื่องราว, ความเป็นไป
ระยิบระยับ	ระยิบ
ระอิดระอา	ระอา
ระวัดระวัด	รวดเร็ว, ฉวัดเฉวียน

ระดับสูง ล้นส่วนหน้า กับระดับต่ำ ล้นส่วนหลัง

คำ	ความหมาย
กลิ้งกลอก	กลับไปกลับมาเอาแน่ไม่ได้
วังวอน	แผ้วร้องขอ, ราชขอ, ขอด้วยอาการอ่อน
อืดออก	แสดงอาการไม่เต็มใจ
อื้ออ้อ	กิจการที่แสดงอาการเอา อกเอาใจ หรือประจบ ประแจง เป็นต้น
กระซี้กระซ้อ	อาการที่พูดสนทนาดู เพื่อความเสนาหา
ตะบิดตะบอย	บรรจงทำทั้งงดงามและ ละเอียดลออยิ่งขึ้น
ประณี ประนอม	ผ่อนหนักเบาให้แก่กัน

ระดับเสียง ล้วนกลาง กับระดับเสียงต่ำ ล้วนหน้า

คำ	ความหมาย
กะตังกะแตง	กุสีกุจอ

ระดับเสียง ล้วนหลัง กับระดับเสียงต่ำ ล้วนกลาง

คำ	ความหมาย
กรุกกรัก	ขลุ่ยขลุ่ย
กรุยกราย	เดินหาที่พาเจ้าผู้
กุกัก	เสียงดัง เช่นนั้น, กักกัก, ติด ๆ ขัด ๆ
กุกัก	เสียงดัง เช่นนั้น
ขลุ่ยขลุ่ย	ติดกุกักอยู่ในที่แคบ ติดขัดไม่สะดวก

Missing

คำ	ความหมาย
อุณาย	ชื่อเพลงร้องหรือ ท่ารำชนิดหนึ่ง
อุคนาด	จำกว่าปกติ อาจทำให้รู้สึกบาดตา (ใช้แก้บางสี)
ชุดชาด	เสียงอย่างเสียงคนกระทำเมื่อเวลากินของเผ็ด
ชูชา	ที่ใจกันแข็งแอยู่พักหนึ่ง เช่น ช่าวชูชา
บุบบ	เสียงอย่างทำอะไรรีบ ทันทีทันใด อากวที่ทา โดยรีบร้อนทันทีทันใด
บุปะ	ปะหลายแห่ง
ผลุนผลัน	ทุนหัน

คำ	ความหมาย
ผลุบผลับ	ลุกลน, ไม่เรียบร้อย
พลุกพล่าน	เกกะ, ขวักไขว่, เกื่อนกล่น
พลุ่มพล้าม	มุ่ยยาม, ทุ่มข้าม, ตะกรุมตะราม
พูพะ	จุ, น่วม ๆ , ไม่แน่น
พูดพาด	เสียงอย่างเสียงช้างหรือ ม้าหายใจ
พุ่มพวย	ทำพองให้มาก, เล่นพอง ให้
มูมมาม	อาการที่กินอาหารอย่าง เปื้อนเประเลอะเทอะ
ยุบยับ	ย้อยยับ, ยุบแหลกลง

คำ	ความหมาย
ยุ่มย่าม	ยุ่ง, เกะกะไม่เป็นระเบียบ
รุงรัง	อาการที่สิ่งเป็นเส้นยาวๆ พัวพันกันยุ่งยุ่มย่าม
รู้มั่ว รู้ร้าย	เกินพอดี, เกินที่ควรเป็น ตก ๆ หล่น ๆ เกือบจะไม่เรียบร้อย
รวดเร็ว	โดยเร็วและแรง
วูบวาบ	ระยิบตาเป็น อาการของ แสงหรือเงามันที่ปรากฏ แล้วหายลับไปทันทีทันใด ต่อเนื่องกัน
วู่วาม	อย่างรวดเร็ว เช่น ไฟลุก

คำ	ความหมาย
จวนจวน	เข้าบึ่งเกี่ยวานสถานที่ หรืออันเรื่องที่มาชหน้า ที่ของตัวจนมาเกลียด
อุบาย	ชื่อเพลงร้องหรือ ทาร่า ชนิดหนึ่ง
ตุตัง	ตีดั้ง, เหม็นตีด
ตุ้ตะ	อ้วนอ้วนอ้าย
ตุบต๊ับ	เสียงดังเช่นนั้นอย่าง เสียงทุบกัน
ตุ้มตาม	เสียงดังเอะอะ อึกทิก เช่น เสียงระเบิดตุ้มตาม
ทุมทาม	เทิบทาบ
นุ่งนึ่ง	เกี่ยวพันกันยุ่ง เช่น ลูกหลานนุ่งนึ่ง

คำ	ความหมาย
ปรูดปราด	อาการที่เคลื่อนไหวอย่างว่องไว รวดเร็ว
ปรูดปรืด	อาการที่เคลื่อนไหวอย่างว่องไว
หุบหับ	อาการที่ผยอห้วนขึ้นแล้วลดลงอย่างช้า ๆ กัน
หุบหนับ หุบหมับ	อาการที่ยื้อแย่งกันตลอด อาการที่หุบฉวย หรือกินโดยเร็ว
กระจุย	
กระจาย	กระจายยุ่งเหยิง
กระนุ่นกระป้าม	นุ่น ๆ ป้าม ๆ, ชุ่มช้าม
กระพุ่มกระพาย	พุ่มพาย

คำ	ความหมาย
กะรุณกะรัง	อาการที่ห้อยหรือแขวน เครื่องประดับ เป็นต้น จนรุงรัง
ตะกรุมตะกราม	กิริยาที่หาไปอย่าง พลีหลาม ขาดการพิจารณา พิจารณา เนื่องในการ บริโภค
ตะกุกตะกัก	ติด ๆ ขัด ๆ ไม่สะดวก
ตะกุกตะกาย	พยายามป่ายป็นำให้พ้น อันตราย
ทะลุทะลัด	พรวดพราด, ถล่ำ ถลาก
พะรุงพะรัง	ปะปนกันจนรุงรัง

ระดับสูง ล้นส่วนหลัง กับระดับต่ำ ล้นส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
อีจยอีแจก	กระจัดกระจาย, ไม่รวม อยู่แห่งเดียวกัน

ระดับกลาง ล้นส่วนหน้า กับระดับต่ำ ล้นส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
เครงควั้น	เสียงดังกริกควั้น
เอ็ดอึง	เอะอะอื้ออึง

ระดับล้นกลาง ล้นส่วนหน้า กับระดับล้นต่ำ ล้นส่วนกลาง

คำ	ความหมาย
ระเค็ดระคาย	เต้าเจ็ญที่ทราบมานิด ๆ หน่อย ๆ
ระเนระนาด	เกลื่อนกลาด
อีเก้อีกัง	เก้งก้าง
แก้งก้าง	มีลักษณะหรือกิริยาท่าทาง เกะกะไม่เรียบร้อย
เกะกะ	กีด, ขวาง
เขะเขะ	เกะกะ, กีดขวาง
เครงครา	อึกทึก, กึกก้อง
เคว้งคว้าง	อาการที่หมุน หรือลอยไป ตามกระแสลม กระแสไฟฟ้า เป็นต้น อย่างไม่จุดหมาย หรือไม่มีที่ยึดเหนี่ยว

คำ	ความหมาย
เซซัง	อาการที่เดินชวนเซไป ไม่ตรงเหมือนคนเจ็บ หรือคนเฒ่าที่พุง
เปะปะ	เกะกะ, ไม่เป็นระเบียบ
เพ่นพ่าน	ไปมาอย่างเปะปะ

ระดับลิ้นกลาง ลิ้นส่วนหลัง กับระดับลิ้นสูง ลิ้นส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
คบคิด	ร่วมคิดกันทำการอย่างใด อย่างหนึ่งโดยไม่เปิดเผย

ระดับลิ้นกลาง ลิ้นส่วนหลัง กับระดับลิ้นสูง ลิ้นส่วนกลาง

คำ	ความหมาย
กลมกลืน	เข้ากันได้ดี, ไม่ขัดแย้งกัน

ระดับลิ้นกลาง ลิ้นส่วนหลัง กับระดับลิ้นต่ำ ลิ้นส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
โจ่งแจ้ง	อย่างเปิดเผย, ไม่ปิดบัง
กระทบกระทั่ง	อาการที่กล่าวเปรย ๆ ให้กระทบกระทั่งไปถึง ผู้ใดผู้หนึ่งอย่างแรง
ประจบประแจง	พูดหรือทำให้เขารัก

ระดับชั้นกลาง ล้วนส่วนหลัง กับระดับชั้นต่ำ ล้วนส่วนกลาง

คำ	ความหมาย
กงการ	กิจการ, หน้าที่, ธุระ
โกรงกราก	ชื่อเครื่องมือสำหรับขุดไม้
โกร่งกราก	โคตรคราม
ขบขัน	ชวนให้หัวเราะ, นำขัน
คมคาย	ฉลาด, ไหวพริบดี, ทันคน
โครกคราก	เสียงท้อดังเช่นนั้น
โคร่งคร่าง	าหุโต, เรือร่า, ไม้ กระตัดรัด
โครมคราม	เสียงดังเช่นนั้น
งงงัน	งง เชื้อจนทำอะไรไม่ถูก

คำ	ความหมาย
โผล่ดาว	อื้ออึง, เกรียวกราวขึ้น
โชน่งฉ่าง	เสียงอย่างเสียงโลหะกระทบกัน
ชมชาน	กระเสือกกระสนไปอย่างสิ้นท่า หรือสิ้นคิด
ดงคาน	ป่าทึบ
ดันดัน	มุงหน้าเดาไป, มุงหน้าฝ่าไป
เปรยปราย	หวานล่อม
โพงพาง	ลักษณะการพูดตรง ๆ ไม่เกรงใจ
ไว้วาย	เสียงร้องเอะอะ

คำ	ความหมาย
ชมชาน	กระเสือกกระสนไปอย่าง ลื่นท่า หรือลื่นคิด
ไต่ดั่ง	แพร่สั่นไป, เป็นที่เลื่อง ลือ
ไต่อา	สะสวຍอย่างมีสง่า
ไฮกฮาก	อาการพูดกระซาก เสียงหรือกระแทกเสียง ซึ่งไม่น่าฟัง
กระงกกระจัน	งก ๆ จัน ๆ
กระเซ็กกระชั้น	อาการพูดกระแทกเสียง ถี่
กระเซ็กกระซาก	อาการพูด อย่างตวาด หรือ กระแทกเสียง
กระโตกกระตาก	ส่งเสียง ำให้เขารู้อย่าง กะไร

คำ	ความหมาย
กระทดกระทัน	คด ๆ ค้อม ๆ
กระทบกระท้ง	แต่ต้องทำกระเทือนถึง
กระไวยกระวาย	เสี่ยงร้องขอความช่วยเหลือ เหลือ อย่างเอ็ดอิง
ประชดประชัน	พูดหรือทำเป็นเชิงกระทบ กระแทกแตกดัน
ประสมประสาน	เก็บรวมไว้ที่ละเล็กละ น้อย
ระโยงระยาง	สายโยงเป็นแถว
ระอมระอา	เปื้อน่ายเต็มที
ละลนละล่าน	ลนลาน

ระดับขั้นต่ำ ล้วนส่วนหน้า กับระดับขั้นสูง ล้วนส่วนกลาง

คำ	ความหมาย
แซมขึ้น	มีสีหน้าแจ่มใสเบิกบาน

ระดับขั้นต่ำ ล้วนส่วนกลาง กับระดับขั้นสูง ล้วนส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
กระตังกระตั่ว	น้ำยาที่ได้จากไม้หลายชนิด

ระดับขั้นต่ำ ล้วนส่วนกลาง กับระดับขั้นกลาง ล้วนส่วนหน้า

คำ	ความหมาย
ครัดเคร่ง	แข็ง, ตึง, ถืออย่างจริงจัง
จัดเจน	สันทัด, ชำนาญ